

BUSINESS

Ko je jači? Američka privreda beleži rast od 5,9% u četvrtom tromesečju 2009. To je najbrži rast u poslednjih 6 godina, što je za 0,2% više od prethodno procenjenih 5,7%,

stoji u izveštaju ministarstva trgovine SAD. Rast u četvrtom tromesečju se poredi sa rastom BDP od 2,2% u trećem tromesečju 2009, podižući najveću svetsku privredu iz recesije nakon četiri tromesečja "borbe". S druge strane, prema izveštaju Evropske komisije, evropska privreda je krhka i ulazi u godinu slabog rasta. U skladu sa izveštajem Komisije, od jeseni prošle godine se predviđa rast BDP od slabih 0,7% u 2010. uz inflaciju od 1,4%. „Nova strategija Evropa 2020 koja vodi modernizaciji naših privreda treba da ide ruku pod ruku sa konsolidovanjem javnih finansija“, izjavio je novi komesar za ekonomiju EU *Oli Ren* na konferenciji za novinare u Briselu.

Neusklađenost na tržištu rada EU.

Evropski parlament je u saradnji sa poslovnim sektorom utvrdio da postoji neusklađenost između potrebe za kadrovima određenih obrazovnih profila na tržištu rada i onih koji se obrazuju na univerzitetima. *Robert Gabriel*, rektor *Mađarskog univerziteta*, smatra da je pogrešno rangirati univerzitete prema broju diplomiranih studenata. On naglašava da je potrebno beležiti koliko njih nađe posao u struci, ili posao uopšte. Novi sistem rangiranja, koji će uključiti i kriterijum zapošljavanja, trenutno razvija EU. Međutim, pročiće još vremena dok ovaj sistem ne pokaže prve rezultate, smatraju eksperti. Do tada, univerziteti moraju da odluče koji kadrovi su im najkvalitetniji da bi u njih i ulagali, razvijati, kaže *Gabriel*.

Lažni Armani. Milano, grad poznat po manifestaciji *Fashion week*, se kao i ostatak italijanske modne industrije našao pred velikim problemom. Prodaja u modnoj industriji je opala za 15% u 2009. Razlog za ovoliki pad modni stručnjaci vide u pristupačnijim kopijama koji uglavnom dolaze iz Kine. Nedavno je u okolini Rima pronađeno skladište sa 500.000 tona falsifikovane robe. Zvaničnici tvrde da je tržište falsifikata u Italiji vredno oko 7 mlrd E.

Najveći pad svetske trgovine od II svet-skog rata.

Svetska trgovinska razmena je u 2009. smanjena za 12%, u odnosu na najvišu stopu u periodu od II svet-skog rata. Svetska trgovinska organizacija smatra da je neophodno postizanje sporazuma o smanjenju subvencija u poljoprivredi i carinama u industrijskoj trgovini. Pregovore je kočio niz pitanja među kojima su i smanjenje carina na koje bi trebalo da se obavežu zemlje u razvoju poput Indije i Kine.

COMMUNICATIONS

Think-tank na hrvatski način. Hrvatski ili *Twitter* profilima posle smrti vlasnika? Rodbini *Ivo Josipović* početi da koristi metode u radu nije lako da stupi u kontakt sa rukovodstvom slične onima kojima se služi i američki predsednik *Obama*. „Koncept organizacije i profila bez šifara. *Liza Granberg* i *Elin Tibring* rada, koji će usput i smanjiti troškove, su pronašle rešenje napravivši stranicu *My* podrazumeva konsultativne sastanke sa *Webwill* na kome se može ostaviti testament sa grupama eksperata za određena područja od posebnog interesa, nešto poput think-tankova koje *Obama* već dugo koristi u radu“, rekao je *Mirando Mršić*, šef kabineta novog predsednika.

Danas u svetu postoji 5.465 think-tank organizacija, od čega njih 1.777 ima bazu u SAD. Najuticajnije think-tank organizacije neposredno učestvuju u izradi zakona, strategija i kreiranju javnog mnjenja. Ove organizacije se bave i istraživanjem i edukacijom u vezi sa određenom politikom ili problemom, a radi uticaja na javnu politiku i proces donošenja odluka.

Digitalni testament. Šta se dešava sa *Facebook* ili *Twitter* profilima posle smrti vlasnika? Rodbini nije lako da stupi u kontakt sa rukovodstvom velikih internet stranica, niti mogu da pristupe predstavnici *Obama*. „Koncept organizacije i profila bez šifara. *Liza Granberg* i *Elin Tibring* rada, koji će usput i smanjiti troškove, su pronašle rešenje napravivši stranicu *My* podrazumeva konsultativne sastanke sa *Webwill* na kome se može ostaviti testament sa grupama eksperata za određena područja od posebnog interesa, nešto poput think-tankova koje *Obama* već dugo koristi u radu“, rekao je *Mirando Mršić*, šef kabineta novog predsednika.

„Globalno zagrevanje“ je „globalna neobičnost“?

Globalno zagrevanje je popularna tema koja izaziva puno kontroverzi, ali se sve češće postavlja pitanje da li je popularna i zbog samog naziva? Stručnjaci iz oblasti brendiranja su upoznati sa važnošću davanja naziva bilo kojoj pojavi. S tim u vezi *NY Times* kolumnista *Thomas Friedman* je predložio da se ova pojava zove *globalna neobičnost*, jer smatra da se upravo to u svetu i dešava usled klimatskih promena.

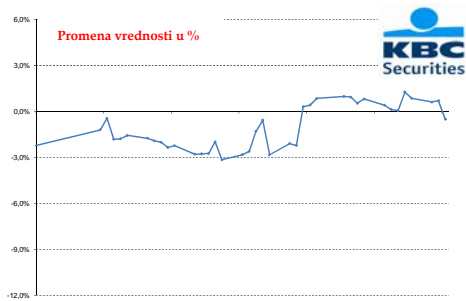
Knjige koje ne skupljaju prašinu. S obzirom na to da pri izdavanju digitalnih verzija knjiga proces distribucije i prodaje postaje znatno jednostavniji, brži i jeftiniji, a troškovi štampanja nestaju, potrošači očekuju da cene e-knjiga budu višestruko jeftinije od štampanih izdanja. Međutim, većina izdavača upozorava da su ta očekivanja nerealna i tvrde da će se troškovi poput autorskih prava, izrade grafičkih elemenata, marketinga i dalje zadržati. Pored toga, ukoliko elektronske knjige budu znatno povoljnije, izdavačke kuće poput *Barnes & Nobel*, *Borders* kao i one nezavisne širom SAD imaju male šanse da opstanu na tržištu. Postoji bojazan da uz uređaje za čitanje knjiga, koji su teški oko 300 grama i u koje može da stane na stotine naslova, niko osim ljubitelja i kolekcionara štampanih izdanja uskoro neće želiti da kupuje knjige u papirnom obliku.

BC Portfolio

Trenutna vrednost akcija beleži pad u odnosu na proteklu nedelju.

Naziv akcije	Vrednost 26. 08. 2009.	Vrednost 24. 02. 2010.
Energoprojekt Hldg	92.700,00	88.786,00
Soja Protein	92.565,00	88.315,00
Tigar	93.086,00	83.603,00
Metalac	95.120,00	92.040,00
Aik Banka	93.388,00	107.596,00
Komercijalna Banka	107.400,00	87.903,00
Imlek	92.616,00	98.736,00
Metals Banka	88.200,00	90.608,00
Univerzal Banka	85.800,00	72.754,00
Veterinarski zavod	92.853,00	118.674,00
Ukupna vrednost	933.728,00	929.015,00

EUKratko

Predsednik parlamenta protiv GM hrane.

Predsednik Evropskog parlamenta Jerzy Buzek se protivi genetski modifikovanoj hrani. Nedavno je u Sofiji izjavio da je, generalno govoreći, protiv jer su dugoročni efekti nepoznati.

U Slovačkoj patriotizam obavezan. Slovačka vlada je donela zakon koji stupa na snagu 1. aprila kojim je patriotizam postao obavezan i kojim se zahteva od javnih institucija, od parlamenta do lokalnih skupština, da pevaju himnu svaki put kada zasedaju.

Da li i u vašoj kompaniji napetost i strah od gubitka posla polako nestaju? BC Bilten vam predstavlja najnovija istraživanja u vezi sa ovim pojavama u SAD.

U periodu kada recesija polako popušta, stvaraju se uslovi za novu bobru i to onu za kvalitetnu radnu snagu, za talente, jer je veliki deo zaposlenih u nedoumici da li da ostanu u kompaniji u kojoj trenutno radi. Ovaj period je pre svega povoljan za zaposlene. Prema istraživanju Adecco Group North America iz SAD, stav radne snage prema radu se nezantno izmenio u odnosu na prethodne godine. Naime 72% radnika voli svoj posao za razliku od 2009. godine kada je 78% bilo zadovoljno svojim radnim mestom. Svega 39% zaposlenih smatra da ih je finansijska kriza podstakla da znatno više cene svoj posao, što predstavlja znatan pad u odnosu na prethodnu godinu kada je čak 55% radnika bilo zahvalno što ima posao. Čak se smanjila i spremnost za prekovremeni i angažovani rad i to na 19% i 17% u odnosu na prošlogodišnje rezultate kada je 21% radnika iskazalo spremnost za ostanak na poslu i posle isteka radnog vremena, a njih 19% se osećalo spremnim da pruži više od svog maksimuma.

Rezultati istraživanja:

Starije generacije su mnogo nervoznije i smanjuje se njihova ljubav prema poslu. Više od četvrtine ispitanika sa sve većom nervozom gleda na ostanak bez posla, a čak 27% manje voli svoje radno mesto, što predstavlja povećanje od 10% u odnosu na prošlu godinu kada je 16% radnika manje volelo svoj posao.

Mlada populacija planira da se usavršava i obrazuje. Kako mlađa, tako i starija populacija, smatra da ljubav prema poslu nije od prevelikog uticaja na zadržavanje u kompaniji. Ovaj rezultat se za obe generacije u odnosu na prethodnu godinu smanjio za 5%. Zanimljivo je da 20% mladih i 17% starijih radnika planira da nastavi školovanje.

Ponedeljak nosi više ravnodušnosti nego uzbuđenja. Slično rezultatima iz 2009, 11% radnika je izjavilo da ih umara početak radne nedelje, dok 19% smatra da ih nova radna sedmica uzbuđuje i motiviše. Međutim, podeljeni su u pogledu početka radne sedmice. Za 38% radnika, ponedeljak kao prvi radni dan je odgovarajući, dok kod 31% ovaj dan ne izaziva posebne emocije, te im je svejedno kada bi im bio prvi dan u novoj radnoj sedmici.

Mlađi radnici bi rado počeli sve iz početka. Kada bi dobili mogućnost da promene zanimanje, oko 51% bi potražilo sreću u nekoj drugoj branši. Skoro više od polovine ispitanika, 56% bi karijeru ponovo gradilo od nule.

Smanjeno poverenje u menadžment. Kada je reč o poverenju u menadžere koji vode kompanije nastavljen je opadajući trend iz 2009. godine. Samo 10% zaposlenih je izjavilo da glavni menadžment ima njihovo potpuno poverenje, dok je u 2009. to mišljenje imalo 16% radnika.

U 2010. se očekuje agresivniji pristup kompanija u pokušaju povećanja optimizma kod radnika. Ovo će biti od velikog značaja kompanijama koje žele da zadrže i privuku najbolje i najtalentovanije. Takođe bi savetovali kandidate za posao da razmisle o radu na različitim projektima, na taj način moći će da osećaju dinamičnost i raznolikost u radu.

Ukoliko želite da zadržite kvalitetne ljude, trebalo bi da:

1. Komunicirate sa zaposlenima. Ljudi imaju sve manje poverenja u top menadžment jer smatraju da nisu dovoljno obavesteni i uključeni u donošenje odluka. Ovo se može promeniti kreiranjem pozitivne radne atmosfere i podstrekivanjem zaposlenih na formalne i neformalne povratne informacije. To se može postići konferencijskim pozivima, e-mail komunikacijom, newsletter-ima.

2. Podržavate ideju o značaju postojeće radne snage za kompaniju. Menadžeri se možda stvarno trude da zadrže ljude pod okriljem njihove kompanije, ali zaposleni neće ceniti svoje nadređene sve dok ne vide u praksi njihove težnje. Ovo je složen postupak koji počinje uzajmim dijalogom i građenjem poverenja. Menadžeri bi trebalo da uključe svoje podređene u stvarne poslovne izazove koji se pred svaku kompaniju javljaju u modernom poslovanju, kako bi podstakli zaposlene da bolje razumeju tržište i konkurenciju. Od velikog značaja bi bilo formiranje plana razvoja zaposlenih koji bi se pratio u okviru njihovih timova. Na taj način će zaposleni uvideti da nadređeni žele da investiraju u njihovu karijeru, što će ih podstaći da ne menjaju kompaniju.

3. Priznanja i nagrade. S obzirom na posledice finansijske krize, mnoge kompanije su zamrzle plate ili zahtevaju od svojih zaposlenih da rade više sa manjim brojem raspoloživog osoblja. Kompanije bi trebalo da na kreativan način nagrade zaposlene i pokažu koliko cene njihov trud. Gestovi poput poruke zahvalnosti, pohvale u toku sastanka ili poklon kupona efikasno pokazuju zahvalnost za naporan rad i posvećenost. Ukoliko pokušate da budete maštoviti kada je reč o ovakvim nagradama, možete uspešno poboljšati moral zaposlenih, a u isto vreme i biti finansijski odgovorni.

BELA KNJIGA 09 - U ovom broju BC Biltena preporuke Saveta stranih investitora u okviru segmenta Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

- Ovaj zakon bi trebalo da se terminološki uskladi sa posebnim zakonima iz ove oblasti;
- Procena radnih sposobnosti i izdavanje rešenja o procenjenoj radnoj sposobnosti trebalo bi da se vrše od strane istog organa radi skraćivanja procedure. Predložili bismo dodeljivanje vršenja ove procedure drugom nadležnom organu, a ne PIO, s obzirom na značajan obim posla koji PIO već obavlja;
- Verujemo da bi efikasniji način za postizanje većeg stepena zaposlenosti osoba sa invaliditetom bio stimulisavanje poslodavaca da zapošljavaju ove osobe putem određenih podsticajnih mera (npr. nižih stopa poreza na prihode i socijalne doprinose, finansijskih sredstava obezbeđenih od strane države itd.) pre nego kažnjavanje poslodavaca.

Baba Marta se još jednom pokazala kao nepredvidiva, pa nas, s obzirom na kontinuirani pad dinara, ni sneg više ne može iznenaditi. Iako smo im napunili mrežu, Alžirci nas i dalje vide kao ključnog poslovnog partnera. Šuška se i da ćemo uskoro na telefonske pozive odgovarati sa "Ja bitte".

Vaš Bovan tim

Briljantnost bez sposobnosti komuniciranja je bezvredna u bilo kakvom poduhvatu. Thomas Leech

KONFERENCIJE, SEMINARI :

- 17.03.2010. – **E-Banking i E-Trgovina u Srbiji**, Hyatt Regency, Beograd
- 17.03.2010. - **Bezbednost hrane: rizici i izazovi**, Hotel Continental, Beograd
- 22.03.2010. – **Restrukturiranje i privatizacija javnih preduzeća u Srbiji**, Hyatt Regency, Beograd
- 24.03.2010 – **Ekonomska konferencija sa Vladom Srbije**, Hyatt Regency, Beograd
- 29-31. 03.2010 – **Profesionalni razvoj menadžera**, Mokrogorska škola menadžmenta, Mokra gora
- 15-16.04.2010 – **Nekretnine i infrastruktura u Jugoistočnoj Evropi**, Hyatt Regency, Beograd

Urednik: Ana B. Bovan

Za vas pišu i: M. Barać Stojanović, M. Djordjević, D. Tasić, D. Gligorin, J. Kostić, I. Pavlović, L. Grubić, B. Kunić, K. Grgurević i M. Ribar

Grafički dizajn: A. Nikolić

Prijava i reklamiranje: bc.bilten@bovan.eu

Adresa redakcije: Zorža Klemansoa 13, 106013 Beograd, Srbija
posetite www.bovan.eu

T: 011 3036 134, F: 011 3284 380

Prijatelji BC Biltena:

Bovan Consulting
BUSINESS & STRATEGY COUNSEL